

Europos Komisijos Mokymosi visą gyvenimą programos
KA4 paprogramės projektas

Mokymosi visą gyvenimą programos rezultatų sklaida bibliotekose

531194-LLP-2012-LV-KA4-KA4MP

Poreikių analizė ir tyrimo ataskaita

Šis projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai. Šis leidinys atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą.

TURINYS

ĮVADAS	3
PAAIŠKINIMAI	4
TYRIMO METODAI IR ĮRANKIAI	5
ATASKAITOS SANTRAUKA	
I Statistika	7
II Nepakankamo bibliotekų dalyvavimo rezultatų sklaidos ir panaudojimo procesu priežasčių (kliūčių) nustatymas	
<i>Kodėl egzistuoja problema?</i>	11
III Bendradarbiavimo galimybių tarp bibliotekų ir mokymosi visą gyvenimą institucijų nustatymas partnerių šalyse ir veiksniai, kurie užtikrina bendradarbiavimo tvarumą	
<i>Kaip bendradarbiauti?</i>	17
IV Sklaidos galimybių nustatymas ir bibliotekų panaudojimas (specialūs mechanizmai, procedūros, tvarkos)	
<i>Kaip vykdyti sklaidą?</i>	23
V Bibliotekos darbuotojams reikalingų įgūdžių sklaidos paramai ir įgyvendinimui nustatymas	
<i>Kokie įgūdžiai reikalingi?</i>	26
VI Organizacijos (tikslinės grupės, suinteresuotos šalys), kurios galėtų burtis į mokymosi visą gyvenimą institucijų bei bibliotekų partnerystę	
<i>Su kuo bendradarbiauti?</i>	28
VII Suinteresuotos šalys bei galimi bendradarbiavimo partneriai	30
IŠVADOS	32
PRIEDAI	
PRIEDAS A. Klausimynas	35
PRIEDAS B. Apklausos klausimai	38

IVADAS

Di-XL projekto tikslas yra sukurti efektyvų ir tvarų mokymosi visą gyvenimą rezultatų sklaidos per bibliotekas modelį.

Poreikių analizė ir tyrimas buvo atlikti, siekiant įgyvendinti šiuos Di-XL projekto tikslus:

- 1) nustatyti nepakankamo bendradarbiavimo tarp bibliotekų ir mokymosi visą gyvenimą organizacijų kliūtis, vykdant rezultatų sklaidą ir panaudojimą;
- 2) nustatyti bendradarbiavimo tarp bibliotekų ir mokymosi visą gyvenimą organizacijų galimybes šalyse partnerėse ir faktorius, kurie užtikrintų bendradarbiavimo tvarumą;
- 3) nustatyti organizacijas (tikslines grupes, suinteresuotas šalis), kurios galėtų kurti partnerystę "**Bibliotekos ir mokymosi visą gyvenimą institucijos**" šalyse partnerėse;
- 4) nustatyti sklaidos ir panaudojimo galimybes panaudojant bibliotekų resursus (specialūs mechanizmai, procedūros, tvarkos);
- 5) nustatyti bibliotekų personalo įgūdžius, tinkamus sklaidos paramai ir įgyvendinimui.

Poreikių analizė ir tyrimas buvo atliekami nuo 2012 m. lapkričio iki 2013m. gegužės mėnesio. Ši ataskaita apibendrina nacionalines ataskaitas, kurias parengė ir pateikė partneriai, atstovaujantys skirtingas šalis (Graikija, Čekijos respublika, Latvija, Lietuva ir Serbija).

PAAIŠKINIMAI

Mokymasis visą gyvenimą: žinių ir įgūdžių įgijimo procesas, kuris tęsiasi visą žmogaus gyvenimą.

Mokymosi visą gyvenimą projektai: tarptautiniai, nacionaliniai, vietiniai, regioniniai projektai, užtikrinantys aukščiau minėtą procesą.

Mokymosi visą gyvenimą programa: *Mokymosi visą gyvenimą programa 2007–2013* (anksčiau vadinama “Integruota veiksmų programa visą gyvenimą trunkančio mokymosi srityje” arba “Integruota programa”) yra Europos Sąjungos programa švietimui ir mokymui.

Mokymosi visą gyvenimą organizacijos / sektoriaus atstovai: organizacijos–mokymosi visą gyvenimą projektų partnerės ir koordinatorės, turinčios projektų įgyvendinimo, sklaidos ir panaudojimo patirties; mokymosi visą gyvenimą centrai ir švietimo institucijos. (Mokymosi visą gyvenimą organizacijos atstovauja įvairių tematikų ir įvairių paprogramių projektus: Leonardo da Vinci, Grundtvig, KA1, KA2 ir kitus).

Bibliotekos: Organizuotos informacijos šaltinių kolekcijos (knygos, periodiniai leidiniai, laikraščiai, rankraščiai, filmai, žemėlapiai, spaudiniai, dokumentai, mikroformų, kompaktiniai diskai, kasetės, vaizdajuostės, DVD, optiniai diskai, e-knygos, audio, duomenų bazės, ir kiti formatai) laikomi ir organizuojami žmonėms skaityti ar skolintis. Jos siūlo fizinę ir skaitmeninę prieigą prie medžiagos, ir gali būti arba fizinis pastatas ar kambarys, arba virtuali erdvė, arba abu. Bibliotekų tipai skiriasi auditorija, apimtimi ir kolekcijų išsamumu.

Sklaida: suplanuotas procesas teikiant informaciją apie programų ir iniciatyvų kokybę, svarbą ir veiksmingumą pagrindiniams dalyviams. Ji atsiranda jei ir kai programų ir iniciatyvų rezultatai tampa prieinami. Ši veikla vyksta ir projekto, ir programos lygmenyse, ir įtraukia į aktyvų dalyvavimą visus dalyvius.

Panaudojimas susideda iš “integravimo” ir “dauginimo”. “Integravimas” yra suplanuotas sėkmingų programų ir iniciatyvų rezultatų perdavimo atitinkamiems sprendimų priėmėjams procesas reguliuojamose vietinėse, regioninėse, nacionalinėse ar Europinėse sistemose. “Dauginimas” yra suplanuotas procesas įtikinti atskirus galutinio produkto vartotojus priimti ir/ar taikyti programų ir iniciatyvų rezultatus. Tai gali atsitikti tiek programos, tiek projekto lygmenyse.

TYRIMO METODOLOGIJA IR ĮRANKIAI

Pirmajame projekto etape (2012/11 – 2012/12) buvo įgyvendinti parengiamieji poreikių analizės ir tyrimo uždaviniai: nustatytas tyrimo laikotarpis ir kuriamos partnerystės, diskusijos dėl pasiūlytos metodologijos ir įrankių, poreikių analizės ir tyrimo metodologijos ir įrankių kūrimas, atsižvelgiant į partnerių pasiūlymus.

Poreikių analizės ir tyrimo uždaviniai:

- 1) pasikalbėti su suinteresuotomis šalimis;
- 2) apklausti suinteresuotas šalis, bibliotekos darbuotojus, visuomenę ir t.t.;
- 3) paruošti galimų bendradarbiavimo partnerių kontaktų sąrašą;
- 4) parengti nacionalinę ataskaitą;
- 5) parengti poreikių analizės ir tyrimo santraukos ataskaitą.

Poreikių analizė ir tyrimas atliekamas dviem aspektais – kokybiniu ir kiekybiniu.

Kokybinis aspektas – klausimynas

Visi poreikių analizėje ir tyrime dalyvaujantys partneriai klausimyno pagalba gavo bendrą apžvalgą apie tai, ką žmonės mano apie bibliotekas ir jų vaidmenį mokymosi visą gyvenimą. Siekiant gauti pirmuosius auditorijos (daugiausiai bibliotekos ir mokymosi visą gyvenimą paslaugų vartotojai) įspūdžius, klausimai buvo sudėlioti kiek įmanoma nuasmenintai. Paaiškinimai buvo pateikti tik labai bendriems dalykams, pvz. mokymosi visą gyvenimą apibrėžimas ir ką mes suprantame kaip mokymosi visą gyvenimą projektus. Klausimynas buvo išverstas į visas partnerių kalbas, pavyzdys yra prieinamas elektroniniu būdu

<https://docs.google.com/spreadsheets/viewform?fromEmail=true&formkey=dHV5X3dSMzFoa3ZPX0V4bzV5cmI0Z2c6MQ> (arba priedas A).

Analizuojant klausimyną buvo taikytas kokybinis aspektas.

Neprivalomi klausimai (5, 8) buvo skirti žmonėms, kurie norėtų pasidalinti idėjomis ar kurie, tikėtina, nepateiks daug atsakymų. Taip pat ir klausimai 6 ir 7 (klausimai tik mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjams ar sprendimų priėmėjams).

Norint apskaičiuoti atsakymų procentinę dalį, mažiausiai 100 klausimynų buvo išdalinti kiekvienoje šalyje. Tikslui pasiekti, buvo rekomenduojama patalpinti klausimyną dalyvaujančių bibliotekų ir mokymosi organizacijų internetiniuose tinklalapiuose.

Kiekybinis aspektas – iš dalies struktūrizuotos apklausos

Atvirų klausimų rinkinys, taikytinas atsižvelgiant į kiekvienos šalies ypatumus, buvo parengtas bendradarbiaujant visiems partneriams. Klausimai buvo sugrupuoti į 4 skyrius: atsakyti į pagrindinius klausimus *Kodėl problema egzistuoja?*, *Kaip bendradarbiauti?*, *Kaip vykdyti sklaidą ir panaudojimą?* ir *Kokių įgūdžių reikia?* (Pilnas klausimų sąrašas – Priedas B).

Nebuvo privalomų klausimų – klausiantieji galėjo rinktis iš kiekvienos klausimų grupės, siekiant gauti esminį atsakymą į kiekvieną iš 4 pagrindinių klausimų.

Pirmajame susitikime buvo aptartas ir nuspręstas siūlomas apklausų skaičius:

- 10 respondentų kiekvienoje šalyje;
- dalyvių santykis (4 bibliotekos, 2 sprendimų priėmėjai, 4 mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjai).

Partneriai, atsotovaujantys vieną šalį, galėjo laisvai nuspręsti, kiek apklausų vykdyti. Tačiau buvo rekomenduojama, kad vieną respondentą apklaustų vienas partneris – tai galėjo pateikti vientisą grupės vaizdą konkrečioje šalyje.

ATASKAITOS SANTRAUKA

I. Statistika

A Klausimynas

- Visose šalyse (išskyrus Graikiją) klausimynas buvo platinamas tik elektroniniu būdu;
- Dažniausiai klausimynas buvo patalpintas bibliotekų tinklalapiuose ir nuoroda į klausimyną buvo patalpinta kituose šios srities internetiniuose dienoraščiuose ar išsiųsta elektroniniu paštu ar per socialinius tinklalapius;
- Bendras respondentų skaičius 830 (Latvija – 102; Čekijos respublika – 107; Serbija – 209; Lietuva – 325; Graikija – 87).

Atsakymų į klausimą Nr. 1 santrauka (kas yra respondentai)

Mokymosi gyvenimą paslaugų teikėjas	72
Ministerijos, parlamento ir/ar savivaldybės pareigūnas	18
Bibliotekos darbuotojas	396
Mokymosi visą gyvenimą paslaugų gavėjas (mokotės kursuose, dalyvaujate švietimo programose ir t.t.)	117
Bibliotekos klientas	193
Nepriskirate savęs nė vienai iš išvardintų grupių	34

B Apklauso

Di-XL projekto Poreikių analizės ir tyrimo etape 7 projekto partneriai apklausė suinteresuotų šalių 53 atstovus.

- Apklauso skaičius šalyje: Latvija – 10, Graikija – 14, Čekijos Respublika -12, Serbija – 7, Lietuva – 10.
- Suinteresuotų šalių atstovų skaičius: bibliotekos – 27, mokymosi visą gyvenimą institucijos – 16, sprendimų priėmėjai – 10.

Apklauso dalyvavo bibliotekų, sprendimų priėmimo bei mokymo institucijų atstovai.

Apklausti atstovai iš šių bibliotekų:

1	Gulbene biblioteka	Latvija
2	Madona regioninė biblioteka	Latvija
3	Kuldiga pagrindinė biblioteka	Latvija
4	Rygos Technikos Universiteto mokslinė biblioteka	Latvija
5	Rethimnon savivaldybės biblioteka	Graikija
6	Herakliono biblioteka	Graikija
7	Kozani biblioteka	Graikija
8	Piraeus savivaldybės biblioteka	Graikija
9	Nacionalinio Graikijos banko biblioteka	Graikija
10	Evgenides fondo biblioteka	Graikija
11	Epirus biblioteka	Graikija
12	Patra Atviro universiteto biblioteka	Graikija
13	Ostravos Technikos universiteto centrinė biblioteka	Čekijos Respublika
14	Moravijos – Silezijos mokslinė biblioteka Ostravoje	Čekijos Respublika

15	Moravijos biblioteka	Čekijos Respublika
16	Trinec savivaldybės biblioteka	Čekijos Respublika
17	Praho savivaldybės biblioteka	Čekijos Respublika
18	Čekijos Respublikos bibliotekų bei informacijos darbuotojų asociacija	Čekijos Respublika
19	Šiaurės Bohemijos mokslinė biblioteka	Čekijos Respublika
20	Čekijos Respublikos nacionalinė biblioteka	Čekijos Respublika
21	Kauno apskrities viešoji biblioteka	Lietuva
22	Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka	Lietuva
23	Kauno savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka	Lietuva
24	Novi Sad miesto biblioteka	Serbija
25	Serbijos nacionalinė biblioteka	Serbija
26	Čačak viešoji biblioteka	Serbija
27	Universiteto biblioteka "Svetozar Marković"	Serbija

Apklausti sprendimų priėmėjai iš šių institucijų:

1	Švietimo nacionalinis centras	Latvija
2	Mokymosi visą gyvenimą programos Latvijos nacionalinė agentūra	Latvija
3	Mokymosi visą gyvenimą programos Graikijos nacionalinė agentūra	Graikija
4	Piraeus savivaldybės mokymosi visą gyvenimą skyrius	Graikija
5	Švietimo, jaunimo bei sporto ministerija	Čekijos Respublika
6	Čekijos Respublikos Kultūros ministerija	Čekijos Respublika
7	Lietuvos Respublikos Seimas	Lietuva

8	Vilniaus Universitetas, Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų institutas	Lietuva
9	Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija	Lietuva
10	Užsienio ir vidaus prekybos bei telekomunikacijų ministerija	Serbija

Apklausti atstovai iš šių mokymosi visą gyvenimą institucijų:

1	Alius Lingua	Latvija
2	In Tra	Latvija
3	Latvijos prekybos ir pramonės rūmai	Latvija
4	Latvijos suaugusiųjų švietimo asociacija	Latvija
5	TEI Thessaloniki	Graikija
6	PROMEA	Graikija
7	Crystal Clear Soft	Graikija
8	IDEC	Graikija
9	Sedukono p.s.	Čekijos Respublika
10	Tempo Mokymai & Konsultacijos	Čekijos Respublika
11	Informacijos technologijų mokymo centras	Lietuva
12	E. mokymosi technologijų centras	Lietuva
13	Nacionalinė aukštesniųjų liaudies mokyklų asociacija	Lietuva
14	Kauno moters užimtumo informacijos centras	Lietuva
15	INternetklub	Serbija
16	Kragujevac Universitetas, Mokymosi visą gyvenimą centras	Serbija

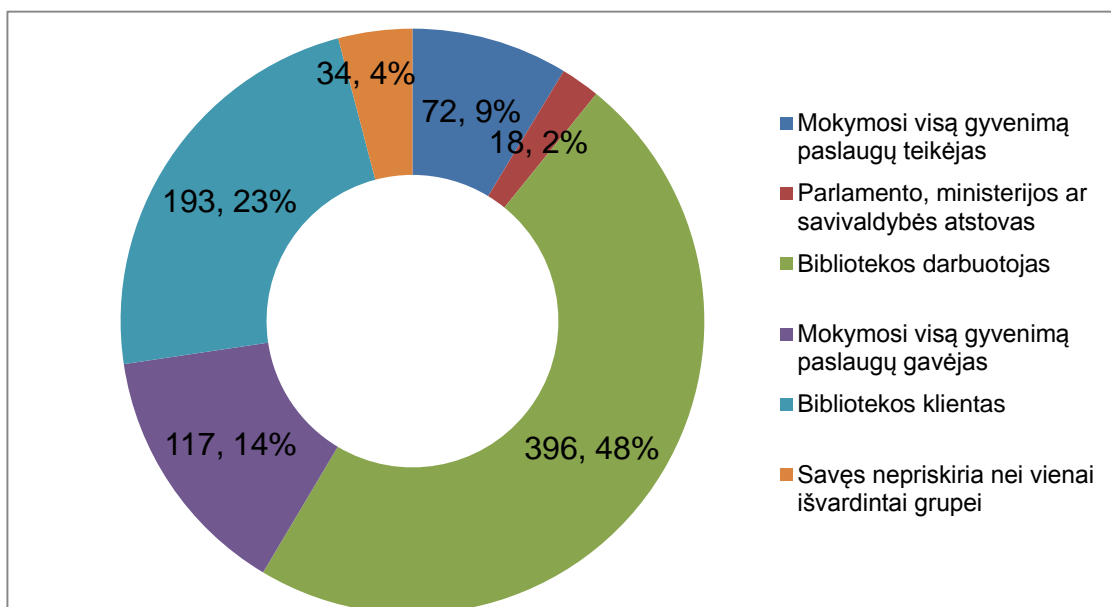
II. Nepakankamo bibliotekų dalyvavimo rezultatų sklaidos ir panaudojimo procese priežasčių nustatymas

Kodėl egzistuoja problema?

A Klausimyno duomenys:

Klausimas Nr 1. *Aš esu ...?*

Esate mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjas	72	9%
Esate sprendimų priėmėjas (atstovaujate Seimą, ministeriją, savivaldybę)	18	2%
Esate bibliotekos darbuotojas	396	48%
Esate mokymosi visą gyvenimą paslaugų gavėjas (mokotės kursuose, dalyvaujate švietimo programose ir t.t.)	117	14%
Esate bibliotekos klientas	193	23%
Nepriskiriate savęs nė vienai iš aukščiau minėtų grupių	34	4%
Viso	830	100%

Didžiausia dalis respondentų – bibliotekų darbuotojai.

Bendras respondentų skaičius šalyje bei didžiausios respondentų grupės šalyje skaičius.

- Latvija: viso - 102 respondentai, iš jų daugiausia (37 respondentai)- bibliotekos darbuotojai;
- Čekijos Respublika: viso 107 respondentai, iš jų daugiausia (38 respondentai)- bibliotekos darbuotojai;
- Serbija: viso 209 respondentai, iš jų daugiausia (113 respondentų)- bibliotekos klientai;
- Lietuva: viso 325 respondentai, iš jų daugiausia (233 respondentai)- bibliotekos darbuotojai;
- Graikija: viso 87 respondentai, iš jų daugiausia (45 respondentai)- mokymosi visą gyvenimą paslaugų gavėjai.

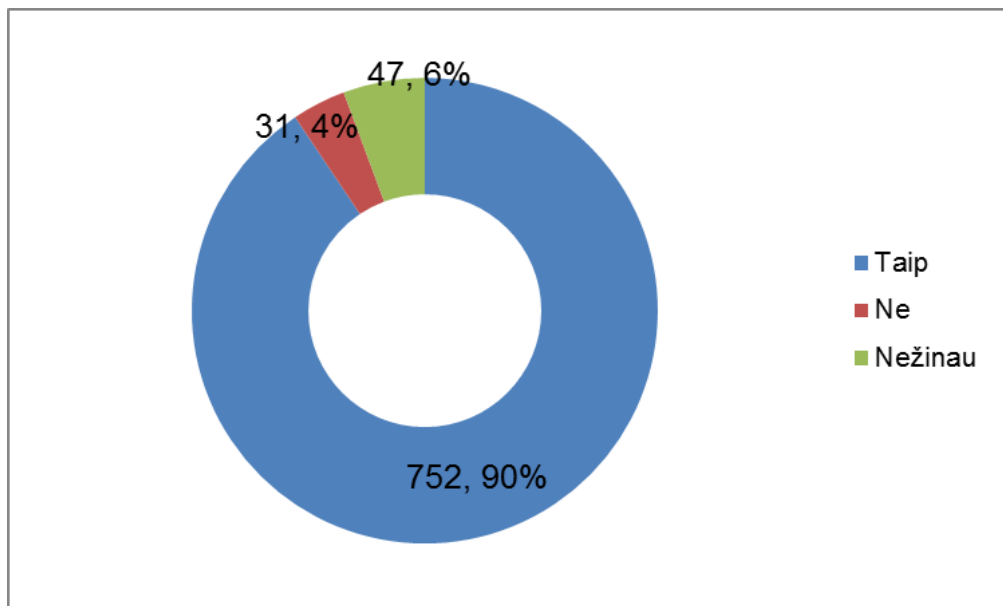
Klausimas Nr 2.

Jūsų nuomone, ar biblioteka yra mokymosi visą gyvenimą dalis?

Daugiausiai teigiamų atsakymų buvo pateikta Serbijoje (206 iš 209 respondentų mato bibliotekas kaip mokymosi visą gyvenimą sistemos dalį).

Įdomi tendencija pastebėta Graikijoje: respondentai, kurie nemano, kad biblioteka yra mokymosi visą gyvenimą sistemos dalis, yra miesto bibliotekų darbuotojai (dauguma jų paaiškino, kad “miestuose yra kitas sektorius, kuris atsakingas už mokymosi visą gyvenimą politikos įgyvendinimą”).

Taip	752	90%
Ne	31	4%
Nežinau	47	6%
Viso	830	100%

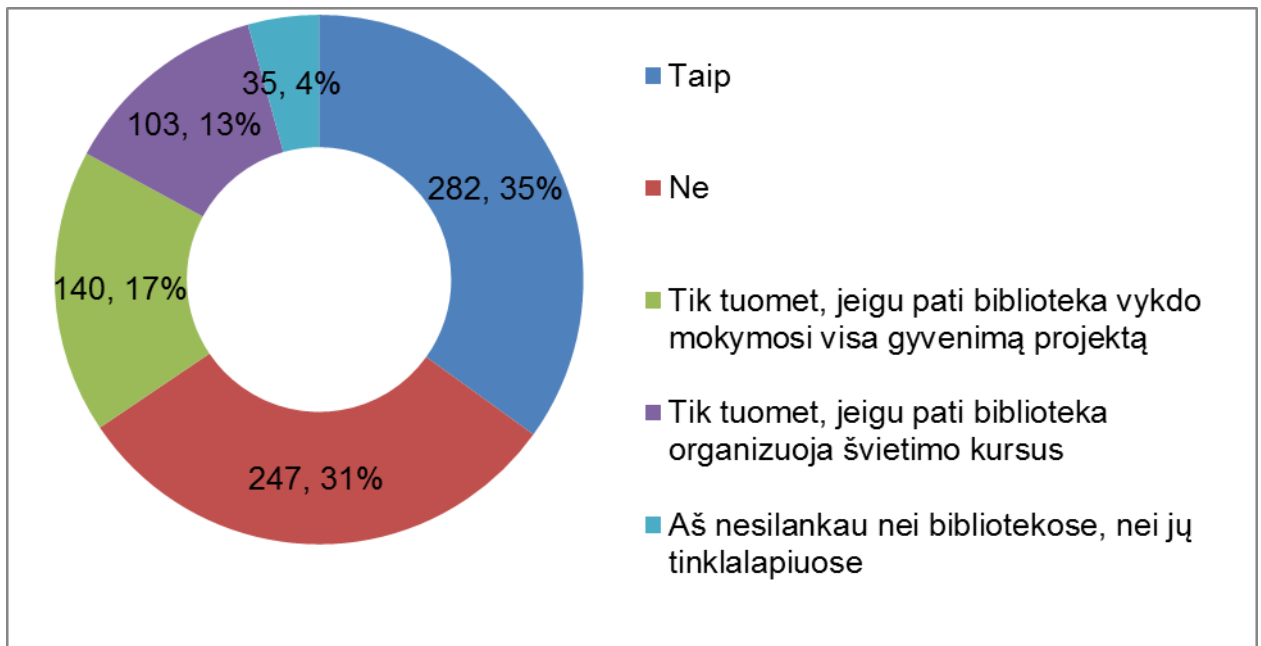

Klausimas Nr 3. *Ar bibliotekose bei bibliotekų internetinėse svetainėse jums teko rasti informaciją apie mokymosi visą gyvenimą projektus?*

Nors šis klausimas buvo privalomas, atsakymų skaičius yra mažesnis nei į pirmus du klausimus (23 atsakymai iš Graikijos, kur klausimai buvo pateikti popieriniu bei elektroniniu formatu).

Respondentų skaičius, kurie pastebėjo ir kurie nepastebėjo informacijos apie mokymosi visą gyvenimą ir jo rezultatus bibliotekoje, yra beveik lygus. Tai reiškia, kad nors bibliotekos yra mokymosi visą gyvenimą dalis ir dalyvauja mokymosi visą gyvenimą veiklose, bibliotekos darbuotojai ne visada skleidžia informaciją apie tai.

Taip	282	35%
Ne	247	31%
Tik tuomet, jeigu pati biblioteka vykdo projektą	140	17%
Tik tuomet, jeigu pati biblioteka organizuoja švietimo kursus	103	13%
Aš nesilankau nei bibliotekose, nei jų tinklalapiuose	35	4%
Viso	807	

Atsakymų skaičius ir populiariausias atsakymas partnerių šalyse:

- Latvija - 102; 30 respondentų matė informaciją apie mokymąsi visą gyvenimą projektus ir jų rezultatus;
- Čekijos respublika - 107; 41 respondentas nematė informacijos apie mokymąsi visą gyvenimą projektus ir jų rezultatus;
- Serbija - 209; 92 respondentai nematė informacijos apie mokymąsi visą gyvenimą projektus ir jų rezultatus;
- Lietuva - 325; 168 respondentai matė informaciją apie mokymąsi visą gyvenimą projektus ir jų rezultatus;
- Graikija - 64; 36 respondentai nematė informacijos apie mokymąsi visą gyvenimą projektus ir jų rezultatus;

B Apklausų išvados:

Apklaustos organizacijos dažniausiai sklaidai naudoja organizacijų ar projektų tinklalapius, socialinius tinklus, internetinius dienoraščius, naujienlaiškius, pašto adresų sąrašus, lankstinukus ir plakatus, kurie platinami bibliotekoje ir už jos ribų, viešuose renginiuose, vietos žiniasklaidoje (laikraščiai, žurnalai, radijas, TV stotys). Bibliotekos

dažnai naudoja savo profesinius tinklus (pvz., bibliotekų asociacijos, vietinių ir nacionalinių bibliotekų sąrašai) ir bendrauja su vietos suinteresuotomis šalimis (savivaldybėmis, mokymo organizacijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir t.t.). Bibliotekos dažnai organizuoja bendras parodas, konferencijas ar publikacijas, kur jų projektų rezultatai yra platinami.

Priklausomai nuo organizacijos pobūdžio, kai kurios veiklos yra platinamos tarptautinėse duomenų bazėse (ADAM, duomenų bazėje “Pasidalyti Europos lobiai”).

Kiekybinis metodas yra dažniausiai naudojamas sklaidos veiklų ir tikslinių grupių įvertinimui. Kokybiniam metodui teikiama pirmenybė, kai įvertinami elektroniniai dienoraščiai ir tiksliniai veiksmai (pvz. pasisakymai konferencijoje).

Bibliotekos save vertina kaip galingą potencialų partnerį informacijos sklaidai; jos aiškiai identifikuoja save kaip mokymosi visą gyvenimą proceso dalyvį.

Dauguma apklaustų bibliotekų šalyse partnerėse pažymėjo, kad jos praktikuoja bendradarbiavimą su kitomis bibliotekomis, skleidžiant jų projektų rezultatus (jei įgyvendina projektus).

Didžiojoje dalyje apklausų mokymosi visą gyvenimą organizacijos pripažįsta, kad jos arba negalvojo apie bendradarbiavimą su bibliotekomis informacijos sklaidai, arba tas bendradarbiavimas buvo labai ribotas. Atvejai, kai mokymosi visą gyvenimą organizacijos reguliariai bendradarbiauja su bibliotekomis, sutinkami daug rečiau; tačiau keletas apklaustųjų šiame tyrime paminėjo keletą pavyzdžių.

Latvijoje, Lietuvoje, Čekijos respublikoje apklausti sprendimų priėmėjai pažymėjo, kad jie bendradarbiauja su bibliotekomis informacijos sklaidai. Graikijoje ir Serbijoje sprendimų priėmėjai nebendradarbiauja su bibliotekomis.

C Apibendrinimas:

Bibliotekos turi didelę patirtį ir potencialą sklaidai. Mokymosi visą gyvenimą organizacijos retai naudoja bibliotekas mokymosi visą gyvenimą rezultatų sklaidai – jos neįsivaizdavo tokios galimybės, bet paklaustos mano, kad toks bendradarbiavimas būtų sėkmingas.

Dauguma bibliotekų skleidžia informaciją apie mokymosi visą gyvenimą projektus, jei jos juos įgyvendina ar organizuoja mokymo kursus. Sklaidos metodai ir naudojami informacijos kanalai yra skirtingi jau užbaigtiems projektams ir vykdomiems projektams. Projektų metu bibliotekos skleidžia informaciją per lankstinukus ir kitus spaudinius, tinklalapius, socialinius tinklus, naujienlaiškius, elektronines konferencijas, vaizdo konferencijas ar įprastas konferencijas, bei telefonu. Kai projektas yra baigtas, bibliotekos reklamuoja rezultatus per spaudinius, straipsnius žiniasklaidoje, metines ataskaitas. Dažnas veiksnys, renkantis komunikacijos būdą, yra tikslinė grupė.

Nors mokymosi visą gyvenimą organizacijos pageidautų bendradarbiauti su bibliotekomis, jos neturi informacijos apie bibliotekų teikiamas paslaugas ir funkcijas ir negali numatyti konkrečių bendradarbiavimo formų, skirtų rezultatų sklaidai per bibliotekas.

Ar problema egzistuoja?

Taip: yra atotrūkis tarp bibliotekų ir mokymosi visą gyvenimą institucijų; jų galimas bendradarbiavimas sklaidos srityje turėtų būti stiprinamas.

Kodėl problema egzistuoja?

- Bibliotekos ir mokymosi visą gyvenimą organizacijos nedaug vienos apie kitas žino ir nėra informuotos, ką viena kitai gali pasiūlyti;
- Nors bibliotekos yra reikšminga mokymosi visą gyvenimą informacijos sklaidos dalis, tai nėra jų prioritetas;
- Ne visada bibliotekos pasirenka tinkamus metodus ir/ar informacijos kanalus, kad informuoju apie jų veiklą mokymosi visą gyvenimą procese (beveik pusė respondentų nematė tokios informacijos bibliotekoje (fizinėje ir/ar virtualioje));
- Bendradarbiavimas tarp bibliotekų ir mokymosi visą gyvenimą organizacijų yra fragmentiškas (atskiruose projektuose), jis nevykdomas reguliariai.

III. Bendradarbiavimo galimybių tarp bibliotekų ir mokymosi visą gyvenimą institucijų nustatymas partnerių šalyse ir veiksniai, kurie užtikrina bendradarbiavimo tvarumą.

Kaip bendradarbiauti?

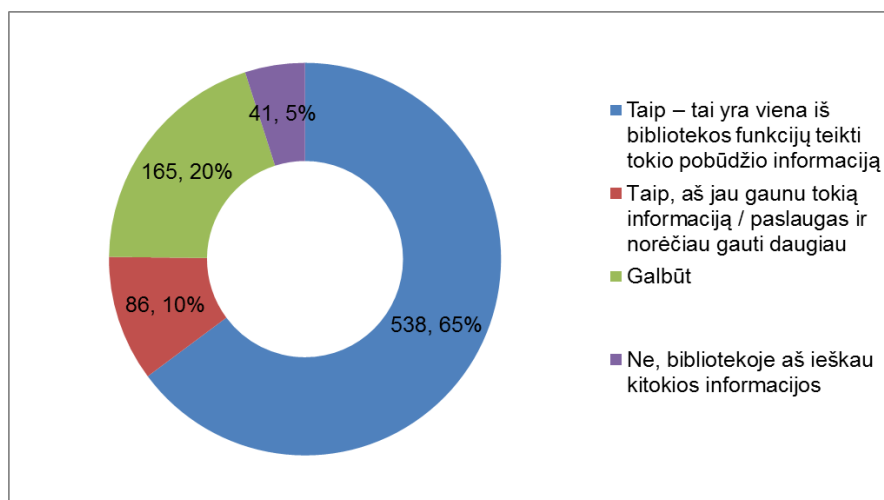
A Klausimyno duomenys:

Klausimas Nr 4.

Ar norėtumėte bibliotekose arba bibliotekų svetainėse internete rasti daugiau informacijos apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir galimybes?

Daugiau nei pusė respondentų (538) sutinka, kad informacijos pateikimas apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir galimybes yra viena iš bibliotekos funkcijų. Tuo pat metu dalis respondentų (86), kurie jau gauna informaciją apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir galimybes, nurodo, kad problema egzistuoja. Tai taip pat reiškia, kad yra didžiulis potencialas bibliotekoms išplėsti jų informacines paslaugas.

Taip, tai yra viena iš bibliotekos funkcijų teikti tokią informaciją	538	65%
Taip, aš jau gaunu tokią informaciją ir norėčiau gauti daugiau	86	10%
Galbūt	165	20%
Ne, bibliotekoje aš ieškau kitokios informacijos	41	5%
Viso	830	100%

Atsakymų skaičius ir populiariausias atsakymas partnerių šalyse:

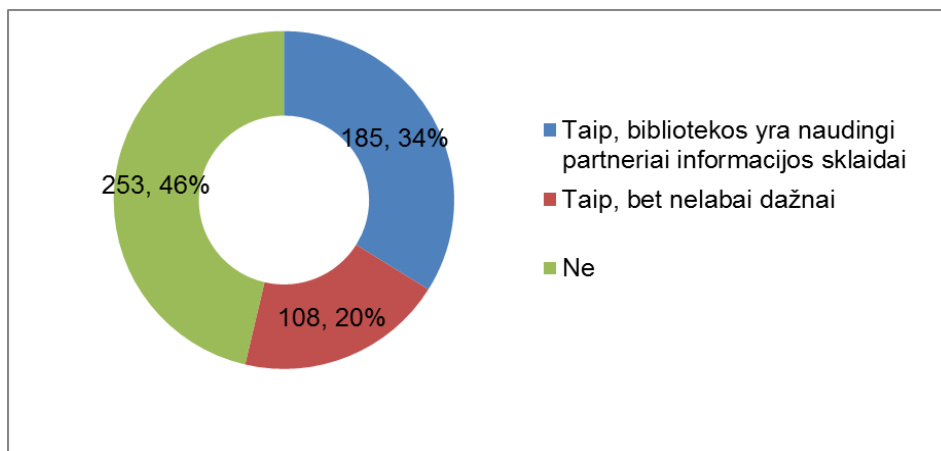
- Latvija - 102; 52 respondentai mano, kad informacijos pateikimas apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir galimybes yra viena iš bibliotekos funkcijų
- Čekijos respublika - 107; 60 respondentų mano, kad informacijos pateikimas apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir galimybes yra viena iš bibliotekos funkcijų;
- Serbija - 209; 156 respondentai mano, kad informacijos pateikimas apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir galimybes yra viena iš bibliotekos funkcijų;
- Lietuva - 325; 211 respondentų mano, kad informacijos pateikimas apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir galimybes yra viena iš bibliotekos funkcijų;
- Graikija - 87; 59 respondentai mano, kad informacijos pateikimas apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir galimybes yra viena iš bibliotekos funkcijų.

Klausimas Nr 6.

Ar Jūs / Jūsų organizacija bendradarbiavote su bibliotekomis siekdami propaguoti projektus, jų produktus (paslaugas), galimybes?

Nors šis klausimas buvo skirtas mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjams ir ministerijų, parlamentų ir/ar savivaldybių pareigūnams (90 respondentų), gautų atsakymų skaičius rodo, kad bibliotekos darbuotojai, bibliotekų ir mokymosi visą gyvenimą paslaugų klientai taip pat atsakė į klausimą Nr 6.

Taip, bibliotekos yra naudingi partneriai informacijos sklaidai	185	34%
Taip, bet nelabai dažnai	108	20%
Ne	253	46%
Viso	546	100%

Beveik pusė atsakiusių respondentų (46%) pripažįsta, kad jie / jų organizacijos nebendradarbiauja su bibliotekomis tam, kad skleistų informaciją apie savo projektus, produktus (paslaugas), galimybes. Tai rodo, kad šioje vietoje yra didžiulis potencialas vystyti bendradarbiavimo idėją tarp mokymosi visą gyvenimą organizacijų ir bibliotekų. Tikrai Lietuvoje vyravo teigimai atsakymai.

Atsakymų skaičius ir populiariausias atsakymas partnerių šalyse:

- Latvija - 82; 37 respondantai nebendradarbiavo su bibliotekomis tam, kad skleistų informaciją apie savo projektus, produktus (paslaugas), galimybes;
- Čekijos respublika - 87; 52 respondantai nebendradarbiavo su bibliotekomis tam, kad skleistų informaciją apie savo projektus, produktus (paslaugas), galimybes;
- Serbija - 142; 77 respondantai nebendradarbiavo su bibliotekomis tam, kad skleistų informaciją apie savo projektus, produktus (paslaugas), galimybes;
- Lietuva - 223; 93 respondantai bendradarbiavo su bibliotekomis tam, kad skleistų informaciją apie savo projektus, produktus (paslaugas), galimybes ir sutiko, kad bibliotekos yra geri partneriai informacijos sklaidai;
- Graikija - 12; 5 respondantai nebendradarbiavo su bibliotekomis tam, kad skleistų informaciją apie savo projektus, produktus (paslaugas), galimybes.

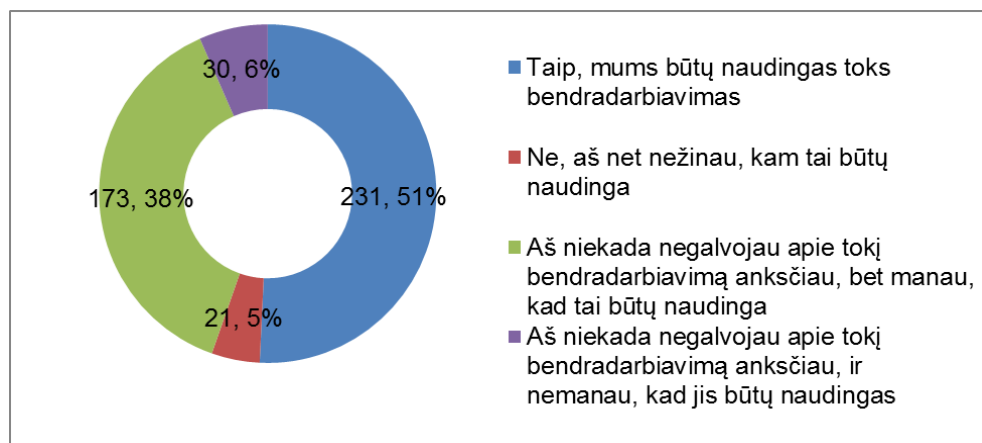
Klausimas Nr 7.

Ar jūsų organizacija norėtų bendradarbiauti su bibliotekomis, siekiant pagerinti mokymosi visą gyvenimą projektų, jų produktų (paslaugų), įgyvendinimo galimybių sklaidą?

Nors šis klausimas buvo skirtas mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjams ir ministerijų, parlamentų ir/ar savivaldybių pareigūnams (90 respondentų), gautų atsakymų skaičius rodo, kad bibliotekų darbuotojai, bibliotekų ir mokymosi visą gyvenimą paslaugų klientai taip pat atsakė į klausimą Nr 7.

Yra svarbu atkreipti dėmesį į dvi tendencijas. 89% respondentų mano, kad bendradarbiavimas tarp mokymosi visą gyvenimą organizacijų ir bibliotekų yra būtinas ir potencialiai naudingas. Tuo pat metu 44% respondentų niekada nemąstė apie tokio tipo bendradarbiavimą.

Taip, mums būtū naudingas toks bendradarbiavimas	231	51%
Ne, aš net nežinau, kam tai būtū naudinga	21	5%
Aš niekada negalvoju apie tokį bendradarbiavimą anksčiau, bet manau, kad tai būtū naudinga	173	38%
Aš niekada negalvoju apie tokį bendradarbiavimą anksčiau, ir nemanau, kad jis būtū naudingas	30	6%
Viso	455	100%

Populiariausi atsakymai partnerių šalyse:

- Latvija - 80; 39 respondentai pripažįsta, kad jų organizacijai reikia bendradarbiavimo su bibliotekomis tam, kad vykdytų sklaidą apie projektus, produktus (paslaugas), galimybes;
- Čekijos respublika - 81; 34 respondentai niekada negalvojo apie tokį bendradarbiavimą anksčiau, bet mano, kad tai būtū naudinga;
- Serbija - 111; 52 respondentai pripažįsta, kad jų organizacijai reikia bendradarbiavimo su bibliotekomis tam, kad vykdytų sklaidą apie projektus, produktus (paslaugas), galimybes;
- Lietuva - 167; 101 respondentas pripažįsta, kad jų organizacijai reikia bendradarbiavimo su bibliotekomis tam, kad vykdytų sklaidą apie projektus, produktus (paslaugas), galimybes;
- Graikija - 16; 8 respondentai pripažįsta, kad jų organizacijai reikia bendradarbiavimo su bibliotekomis tam, kad vykdytų sklaidą apie projektus, produktus (paslaugas), galimybes.

B Apklausos išvados:

Apskritai, bibliotekos turėtų būti geriau informuojamos ir turėti platesnį suvokimą apie mokymosi visą gyvenimą organizacijų veiklas. Ir priešingai – mokymosi visą gyvenimą organizacijos turėtų būti geriau susipažinę su bibliotekos misija ir pagrindinėmis veiklomis - pastaraisiais dešimtmečiais bibliotekų vaidmuo informacijos ir žinių visuomenėje ženkliai pasikeitė.

Bibliotekos Čekijos respublikoje ir Serbijoje siūlo sukurti vieningą centrinį portalą, kuriame būtų išvardintos visos veiklos, ar pradėti jungtines / bendras edukacines programas mokymosi visą gyvenimą organizacijų ir bibliotekų darbuotojams.

Bibliotekos turėtų būti geriau informuotos, norėdamos glaudžiau bendradarbiauti su mokymosi visą gyvenimą organizacijomis. Bibliotekų atstovai paminėjo, kad jie sutiktų, jog mokymosi visą gyvenimą organizacijų atstovai organizuotų mokymo kursus / seminarus, kuriuose bibliotekų darbuotojai būtų supažindinami su specifine tematika ar projektais bei informacijos šaltiniais. Bibliotekų atstovai taip pat išreiškė norą dalyvauti mokymosi visą gyvenimą institucijų organizuojamuose renginiuose ir prisidėti prie turinio, pristatant neformalų švietimą ir informacinį raštingumą kaip mokymosi visą gyvenimą dalį.

Ir bibliotekų, ir mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjai užtikrina vienas kitą, kad bus atviri ir nedvejodami siūlys bendradarbiavimą. Nors bibliotekos pabrėžia, kad jos norėtų bendradarbiauti, tačiau šiam procesui reikia mažiausiai dviejų pusių.

Dauguma atsakymų rodo, kad bibliotekos suvokia savo, kaip kertinio mokymosi visą gyvenimą akmens, vaidmenį ir kad parama mokymuisi visą gyvenimą yra vienas iš pagrindinių jų uždavinių. Kartais, jei bibliotekos jaučiasi neįvertintos šioje srityje, jos nelaiko šios veiklos prioritetine. Bibliotekos būtų daug labiau motyvuojamos, jei jų svarba šioje srityje būtų labiau vertinama tiek sprendimų priėmėjų, tiek mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjų.

Pageidautinos bendradarbiavimo tarp bibliotekų ir mokymosi visą gyvenimą organizacijų formos yra: bendros parodos, konferencijos ar publikacijos, bibliotekos infrastruktūros naudojimas seminarams ir paskaitoms, keitimasis gerąja patirtimi bei praktika ir t.t.

Dvi partnerės šalys (Čekijos Respublika ir Serbija) siūlo sukurti centrinį portalą, kuriame talpinami visi dabartiniai projektai, lektoriai, paslaugos, kad bendradarbiavimas būtų efektyvesnis.

C Apibendrinimas / Rekomendacijos bendradarbiavimui:

Respondentai išvardina keletą veiksnių, kurie galėtų sustiprinti galimą bendradarbiavimą:

- noras bendradarbiauti;
- abipusis vienas kito misijos, tikslų, metodų ir kitų aspektų supratimas;
- abi šalys (bibliotekos ir mokymosi visą gyvenimą organizacijos) turėtų aiškiai matyti tokio bendradarbiavimo naudą;
- bibliotekos gali siūlyti savo paslaugas mokymosi visą gyvenimą organizacijoms (pirkti knygas apie mokymąsi visą gyvenimą);
- bibliotekos gali siūlyti mokymosi visą gyvenimą organizacijų kursus savo klientams ir teikti mokymosi visą gyvenimą kursų dalyviams papildomas paslaugas;
- sprendimų priėmėjų dėkingumas bibliotekoms už jų vaidmenį mokymosi visą gyvenimą veikloje;
- vietinės ir nacionalinės valdžios parama (taip pat ir techninė bei finansinė);
- bibliotekos turėtų būti ne tik mokymosi visą gyvenimą rezultatų skleidėjai, bet turėtų tapti mokymosi visą gyvenimą projektų partneriais.

Respondentai išvardina keletą galimų bendradarbiavimo formų:

- švietėjiškos veiklos prijungimas prie bibliotekos lėšų ir paslaugų;
- bendras mokymo planas;
- bibliotekų paslaugų plėtra ir orientacija į platesnį vartotojų ratą;
- visų mokymosi visą gyvenimą organizacijų bendro tinklalapio kūrimas (įskaitant ir bibliotekas);
- bibliotekos erdvių panaudojimas mokymosi visą gyvenimą programų projektams, diskusijoms, seminarams;
- bibliotekos ir mokymosi visą gyvenimą organizacijos turi būti įtrauktos į sprendimų priėmimo veiklas;
- bibliotekos darbuotojai turi dirbti kaip konsultantai;
- bendrų parodų, konferencijų, seminarų organizavimas;
- bendros publikacijos;
- bibliotekos infrastruktūros panaudojimas mokymosi visą gyvenimą seminarams ir paskaitoms;
- apvaliojo stalo diskusijos keičiantis patirtimi ir gerąja praktika.

IV. Sklaidos galimybių nustatymas ir bibliotekų panaudojimas (specialūs mechanizmai, procedūros, tvarkos)

Kaip vykdyti sklaidą?

A Klausimyno duomenys:

Klausimas Nr 5.

Kaip ir kur bibliotekos galėtų teikti informaciją apie mokymosi visą gyvenimą projektus, galimybes, paslaugas?

Bibliotekų virtualios erdvės ir elektroninių įrankių panaudojimas - populiariausias atsakymas į klausimą apie galimus sklaidos būdus. Siekiant geriausio rezultato, jis turi būti derinamas su lankstinukais, plakatais, švieslentėmis ir kitomis fizinėmis bibliotekų erdvėmis. Taip pat bibliotekos galėtų aktyviai dalyvauti mokymosi visą gyvenimą ir bibliotekos darbuotojai turėtų tapti konsultantais: platinti informaciją apie mokymąsi visą gyvenimą per bibliotekų renginius, konsultuoti jų klientus apie mokymosi visą gyvenimą veiklą. Žinoma, ir knygos apie mokymąsi visą gyvenimą ir mokymosi visą gyvenimą projektų rezultatus turi būti įtrauktos į bibliotekų fondus ir katalogus.

Daug respondentų pažymėjo, kad sklaidos formos priklauso nuo tikslinės grupės ir konkretaus projekto rezultatų specifiškumo. Nėra vieno ar geriausio sklaidos būdo, kuris būtų vienodai geras visiems projektams. Įvairūs metodai turėtų būti derinami. Dauguma respondentų siūlė daugiau nei vieną būdą, kaip pateikti informaciją apie mokymosi visą gyvenimą programą ir projektus.

Įvairaus pobūdžio informacija virtualioje bibliotekos erdvėje (tinklapijai, internetiniai dienoraščiai, portalai, socialiniai tinklai, elektroninis paštas ir t.t.), įskaitant:	398
<i>socialiniai tinklai</i>	68
<i>elektroninis paštas</i>	96
Informacija atvirose fizinėse bibliotekų erdvėse (lankstinukai, plakatai, švieslentės ir t.t.)	201
Specialių renginių organizavimas bibliotekose (kursai, pristatymai, diskusijos, seminarai, parodos) / informacijos sklaida bibliotekų renginių metu	113
Knygos apie mokymąsi visą gyvenimą ir mokymosi visą gyvenimą projektus turi būti įtrauktos į bibliotekų kolekcijas ir katalogus; specialūs katalogai skirti mokymuisi visą gyvenimą	63

Bibliotekų darbuotojai turėtų dalyvauti mokymosi visą gyvenimą veiklose ir tapti mokymosi visą gyvenimą konsultantais	22
Informacija žiniasklaidoje (TV, radijas, laikraščiai); reklama	20
Atskiri informacijos centrai, kuriuose pateikiama visų tipų ir formų informacija apie mokymąsi visą gyvenimą	9
Mokymosi visą gyvenimą programos projektų įgyvendinimas bibliotekose	7
Bendradarbiavimas su įvairiomis organizacijomis	3
Kita	15
Nežinau	8

B Apklausos išvados:

Bibliotekų darbuotojai gali naudoti skirtingus sklaidos įrankius: organizuoti renginius, naudoti parodinį plotą, pristatymus, bet taip pat ir leisti bibliotekų klientams išbandyti mokymosi visą gyvenimą paslaugas (interaktyvūs mokymosi visą gyvenimą seminarai bibliotekoje). Pateiktų pavyzdžių įvairovė rodo, kad knygų rinkiniai yra ne vienintelė galimybė skleisti informaciją per bibliotekas. Tačiau, kalbant apie mokymosi visą gyvenimą projektų knygų talpinimą bibliotekų kolekcijose, yra vienas esminis aspektas: mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjai turėtų būti informuoti apie reikalavimą pateikti savo knygas su ISBN kodu.

Bibliotekos ir mokymosi visą gyvenimą institucijos turi aktyviai dalyvauti sprendimų priėmimo, siekiant išplėsti prieinamumą visuomenei gauti informaciją ir išplėsti informacijos paslaugas. Jos turi bendradarbiauti su ministerijomis, savivaldybėmis ir socialiniais partneriais. Šis bendradarbiavimas padėtų priimti reikiamus sprendimus, reaguojant į visuomenės poreikius ir užtikrinant įvairių piliečiams naudingų programų įgyvendinimą.

Dauguma bibliotekų mini tradicinius sklaidos įrankius:

- mokymosi visą gyvenimą projektų knygų įtraukimas į bibliotekos kolekcijas;
- projektų lankstinukų ir naujienlaiškių sklaida bibliotekos fizinėje ir virtualioje erdvėje;
- projektų rezultatų pristatymas bibliotekos renginiuose.

Asmeninė darbuotojų – bibliotekos specialistų - informacija pažymi ir pabrėžia, kad bibliotekos darbuotojo asmenybė yra svarbus veiksnys, pritraukiantis ir įtraukiantis bibliotekos klientą.

C Apibendrinimas / Rekomendacijos rezultatų sklaidai:

Sklaidos formos priklauso nuo tikslinės grupės ir kiekvieno projekto rezultatų specifikos. Nėra vieno ar teisingo sklaidos būdo, kuris būtų vienodai geras visiems projektams; metodai turėtų būti derinami:

- bibliotekos pateikia informaciją apie mokymosi visą gyvenimą projektus dvejopai – virtualiai (elektroniniai informaciniai biuleteniai, straipsniai tinklalapiuose apie mokymosi visą gyvenimą projektus, žinutės socialiniuose tinkluose) ir fiziškai (lankstinukai, plakatai, brošiūros);
- knygos apie mokymosi visą gyvenimą projektų rezultatus įtraukiamos į bibliotekos fondus (mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjai turi būti informuojami apie reikalavimą pateikti savo knygas su ISBN kodu);
- bibliotekos darbuotojai kaip mokymosi visą gyvenimą konsultantai;
- projektų rezultatų pristatymas bibliotekų renginiuose;
- mokymosi visą gyvenimą veiklų tapimas reguliaria bibliotekų veikla;
- mokymosi visą gyvenimą informacijų centrai;
- mokymosi visą gyvenimą renginiai bibliotekose (seminarai, konferencijos, t.t.);
- mokymosi visą gyvenimą organizacijos turėtų apmokyti bibliotekų darbuotojus, siekiant užtikrinti informacijos sklaidą;
- leidimas bibliotekos klientams išbandyti paslaugas (interaktyvūs mokymosi visą gyvenimą seminarai bibliotekose);
- dvi partnerės šalys (Čekijos Respublika ir Serbija) pasiūlė sukurti pagrindinį portalą, kuriame būtų išvardinti visi vykstantys projektai / lektoriai / paslaugos, kad bendradarbiavimas būtų sėkmingas;
- bibliotekos - mokymosi visą gyvenimą projektų partnerės.

V. Bibliotekos darbuotojams reikalingų įgūdžių sklaidos paramai ir įgyvendinimui nustatymas

Kokie įgūdžiai yra reikalingi?

A Apklausos rezultatai:

Tarp įgūdžių, kuriuos bibliotekos turėtų tobulinti, bibliotekų darbuotojai įvardina viešųjų ryšių kompetenciją ir gerą komunikacijos strategijos modelį tvariam informacijos šaltiniui. Tačiau didžioji dalis bibliotekų teigia, kad joms nereikia jokių specialių įgūdžių ir jos yra atviros priimti visą svarbią informaciją ir perduoti ją vartotojams.

Kitos bibliotekos teigia, kad darbuotojai turėtų būti tinkamai motyvuoti, gebantys bendrauti su visokio tipo klientais, turėti bendrąjį išsilavinimą ir toliau mokytis, būti atviri naujoms tendencijoms ir gerai išmanyti savo aplinką. Taip pat bibliotekos darbuotojai turėtų būti papildomai mokomi projektų vadybos, statistinių duomenų apdorojimo, viešųjų ryšių, rinkodaros, komandinio darbo, psichologijos, andragogikos ir pilietinių teisių pagrindų.

Lietuvos bibliotekos pažymi, kad bibliotekos darbuotojų mokymas būtų labai naudingas: viešųjų ryšių įgūdžiai ir žinios yra reikalingi, įskaitant propagavimo įgūdžius, bendradarbiavimo įgūdžius, renginių organizavimą, informacijos sklaidą naudojant novatoriškus metodus ir šaltinius.

Be to, visos bibliotekos turi aiškią organizacinę struktūrą, atsakingą už dvi pagrindines funkcijas 1) informacijos kaupimą ir 2) informacijos pateikimą klientams. Todėl dvi pagrindinės problemos turi būti aptartos mokymosi visą gyvenimą institucijų ir bibliotekų bendradarbiavimo modelyje:

- 1) Kaip įtraukti mokymosi visą gyvenimą projektų rezultatus į bibliotekų katalogus, fondus ar duomenų bazes.
- 2) Geriausios mokymo / informavimo formos bibliotekų darbuotojams apie mokymosi visą gyvenimą projektų rezultatų sklaidą.

Daug respondentų pažymėjo, kad bibliotekos neturi pakankamai informacijos apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir veiklas, kuriuos vykdo mokymosi visą gyvenimą organizacijos. Siūloma organizuoti specialius seminarus bibliotekos darbuotojams apie mokymosi visą gyvenimą projektus ir programas ir padėti jiems tobulinti komunikacinius įgūdžius.

B Apibendrinimas bei rekomendacijos dėl reikalingų įgūdžių tobulinimo:

Apklausti bibliotekų atstovai įvardijo šiuos įgūdžius ir kompetencijas, reikalingus mokymosi visą gyvenimą projektų rezultatų sklaidai:

- viešųjų ryšių ir rinkodaros kompetencijos ir gera komunikacijos strategija;
- gebėjimas bendrauti su visų tipų klientais;
- bendrasis išsilavinimas ir noras patiems dalyvauti tęstiniame mokyme;
- projektų valdymo, renginių organizavimo ir komandinio darbo įgūdžiai;
- atvirumas naujoms tendencijoms ir inovacijoms;
- statistinių duomenų apdorojimo įgūdžiai;
- psichologijos, andragogikos ir pilietinių teisių pagrindai;
- propagavimo, bendradarbiavimo įgūdžiai;
- pagrindinė ir išsami informacija apie mokymosi visą gyvenimą programų / projektų problemas.

VI. Organizacijos (tikslinės grupės, suinteresuotos šalys) kurios galėtų burtis į mokymosi visą gyvenimą institucijų bei bibliotekų partnerystę

Su kuo bendradarbiauti?

Latvija

<i>Mokymosi visą gyvenimą organizacijos</i>	<i>Bibliotekos</i>
Baltic Bright	Nacionalinė Latvijos biblioteka
Alius Lingua	Gulbene biblioteka
	Madona regioninė biblioteka

Graikija

<i>Mokymosi visą gyvenimą organizacijos</i>	<i>Bibliotekos</i>
Action Synergy	Piraeus savivaldybės biblioteka
	Evgenides fondo biblioteka
	Rethimnon savivaldybės biblioteka

Čekijos Respublika

<i>Mokymosi visą gyvenimą organizacijos</i>	<i>Bibliotekos</i>
Informacijos švietimo nacionalinis klasteris	Praha savivaldybės biblioteka
Praha chemijos technologijos instituto departamentas Mokymosi visą gyvenimą programos įgyvendinimui	Čekijos Respublikos nacionalinė biblioteka
	Trinec savivaldybės biblioteka
	Moravijos biblioteka

Tempo Mokymai & Konsultacijos	Ostravos Technikos universiteto centrinė biblioteka
Sedukono p.s.	Moravijos – Silezijos mokslinė biblioteka Ostravoje

Lietuva

Mokymosi visą gyvenimą organizacijos	Bibliotekos
Socialinių inovacijų fondas	Kauno apskrities viešoji biblioteka
	Kauno savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka
	Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija

Serbija

Mokymosi visą gyvenimą organizacijos	Bibliotekos
Kragujevac Universitetas, Mokymosi visą gyvenimą centras	Serbijos nacionalinė biblioteka
INternetklub	Novi Sad miesto biblioteka
Belgrado Atviro mokymosi mokykla	Čačak viešoji biblioteka
	Universiteto biblioteka "Svetozar Marković"

VII. Suinteresuotos šalys bei galimi bendradarbiavimo partneriai

Latvija

- Latvijos Kultūras ministerija
- Latvijos švietimo ir mokslo ministerija
- Mokymosi visą gyvenimą programos Latvijos nacionalinė agentūra
- Latvijos suaugusių švietimo asociacija
- Švietimo asociacija IFORTUM
- Latvijos universitetas
- Latvijos bibliotekų asociacija
- Nacionalinis švietimo centras
- Madona regioninė biblioteka
- Gulbene biblioteka
- Rygos Technikos universiteto mokslinė biblioteka
- Kuldīga pagrindinė biblioteka
- SIA Alius Lingua
- SIA In Tra

Graikija

- Herakliono biblioteka
- Kozani biblioteka
- Piraeus savivaldybės biblioteka
- Nacionalinio Graikijos banko biblioteka
- Evgenides fondo biblioteka
- Epirus biblioteka

- PROMEA
- Crystal Clear Soft
- IDEC
- Mokymosi visą gyvenimą programos Graikijos nacionalinė agentūra
- Piraeus savivaldybės mokymosi visą gyvenimą skyrius

Čekijos Respublika

- Vysočinos regioninė „Havlíčkův Brod“ biblioteka
- Trinec savivaldybės biblioteka
- Brno „Jiří Mahen“ biblioteka
- Sedlčany savivaldybės biblioteka
- Prahos nacionalinė medicinos biblioteka
- Moravijos biblioteka
- Prahos savivaldybės biblioteka
- Archeologijos instituto biblioteka
- Louny savivaldybės biblioteka
- Šiaurės Bohemijos mokslinė biblioteka
- Čekijos Respublikos nacionalinė biblioteka
- Husova biblioteka „Říčany“
- Moravijos – Silezijos mokslinė biblioteka Ostravoje
- Ostravos Technikos universiteto centrinė biblioteka
- Švietimo, jaunimo bei sporto ministerija
- Čekijos Respublikos bibliotekų bei informacijos darbuotojų asociacija
- Čekijos Respublikos Kultūros ministerija
- Prahos savivaldybės 6-asis rajonas
- Masaryk Universito, Informacijos tyrimų bei bibliotekininkystės mokslų departamentas
- Informacijos švietimo nacionalinis klasteris
- Tempo Mokymai & Konsultacijos

Lietuva

- Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
- Vilniaus Universitetas, Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų institutas
- Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija
- Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka
- Kauno apskrities viešoji biblioteka
- Kauno savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka
- Panevėžio viešoji biblioteka
- Šiaulių savivaldybės viešoji biblioteka, Ginkūnų skyrius
- Ukmergės savivaldybės Vlado Šlaito viešoji biblioteka
- Plungės savivaldybės viešoji biblioteka
- Rokiškio Juozo Keliuočio viešoji biblioteka
- Šilutės savivaldybės F. Bajoraičio viešoji biblioteka
- Akmenės savivaldybės viešoji biblioteka
- Lietuvos žemės ūkio biblioteka
- Techninės bibliotekos Kauno skyrius
- Vilniaus Lazdynų vidurinės mokyklos biblioteka
- Radviliškio rajono Baisiogalos gimnazijos biblioteka
- Kelmės vidurinės mokyklas "Aukuras" biblioteka
- E. mokymosi technologijų centras
- Globalios Idėjos
- Vytauto Didžiojo Universitetas
- VŠĮ "Sėkmingas Sprendimas"
- Kauno moters užimtumo informacijos centras
- Utenos "Ievos Namai"
- Kauno moterų draugija
- Jurbarko moterų užimtumo informacijos centras
- Vilkaviškio rajono savivaldybė

Serbija

- Serbijos nacionalinė biblioteka
- Novi Sad miesto biblioteka
- Čačak viešoji biblioteka
- Universiteto biblioteka "Svetozar Marković"
- Užsienio ir vidaus prekybos bei telekomunikacijų ministerija
- Kultūros bei visuomenės informavimo priemonių ministerija, Kultūros paveldo apsaugos sektorius
- INternetklub
- Kragujevac Universitetas, Mokymosi visą gyvenimą centras
- Belgrado Atviro mokslo mokykla e Open School
- Belgrado Universitetas, Filosofijos fakultetas, Andragogikos departamentas
- "Vuk Karadžić" viešoji biblioteka
- Belgrado Prekybos Rūmai
- "Ilija M. Petrović" viešoji biblioteka
- Kladovo kultūros centras
- Belgrado miesto biblioteka
- Matica Srpska biblioteka
- Sombor viešoji biblioteka
- INEP institutas
- "Dimitrije Tucovic" viešoji biblioteka
- Šiuolaikinių menų muziejus
- FON

IŠVADOS

- Šiuo metu vis dar nepakankamas mokymosi visą gyvenimą institucijų ir bibliotekų bendradarbiavimas siekiant projektų rezultatų sklaidos.
- Daugeliu atvejų tiek mokymosi visą gyvenimą organizacijos, tiek bibliotekos mažai vienos apie kitas žino ir ne visiškai pilnai supranta viena kitos pobūdį.
- Mokymosi visą gyvenimą organizacijos negalėjo įsivaizduoti, kad bibliotekos galėtų būti partneriais rezultatų sklaidos veikloje.
- Siekiant sustiprinti bendradarbiavimą ir rezultatų sklaidą, yra nustatyti konkretūs žingsniai, kurie turi būti naudojami kuriant mokymosi visą gyvenimą organizacijų bei bibliotekų bendradarbiavimo modelį.
- Bibliotekos ir mokymosi visą gyvenimą organizacijos turėtų išsamiai viena kitą išstudijuoti. Tai galėtų būti atliekama organizuojant edukacinius ir pažintinius vizitus bei bendras abiejų šalių apvaliojo stalo diskusijas.
- Turėtų būti aptarti abipusės naudos iš galimo bendradarbiavimo klausimai.
- Sprendimų priėmėjai turėtų dalyvauti planuojant ir įgyvendinant bendradarbiavimą tarp įvairių mokymosi visą gyvenimą dalyvių.

PRIEDAI

Priedas A

Klausimynas

Socialinių inovacijų fondas, bendradarbiaudamas su Europos šalių švietimo organizacijomis ir bibliotekomis, atlieka tyrimą apie poreikį bei galimybes tobulinti švietimo organizacijų bei bibliotekų bendradarbiavimą. Maloniai prašome užpildyti šią anketą.

Pastabos:

Šioje anketoje naudojami terminai.

- Mokymasis visą gyvenimą: žinių ir įgūdžių įgijimo procesas, trunkantis visą žmogaus gyvenimą.
- Mokymosi visą gyvenimą projektai: tai tarptautiniai, nacionaliniai ar vietiniai projektai, skirti šio proceso užtikrinimui.

Atsakydami į klausimus, jūs galėsite pažymėti tik vieną atsakymą. Jeigu bus galimi keli tinkami atsakymai, pažymėkite tik labiausiai tinkamą atsakymą.

Jūs galite atsakyti ne į visus klausimus, privalomi tik * pažymėti klausimai.

Dėkojame Jums už atsakymus.

1. Jūs*

Prašome pasirinkti tik vieną, labiausiai jums tinkantį atsakymą.

- Esate mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikėjas
- Esate sprendimų priėmėjas (atstovaujate Seimą, ministeriją, savivaldybę)
- Esate bibliotekos darbuotojas
- Esate mokymosi visą gyvenimą paslaugų gavėjas (mokotės kursuose, dalyvaujate švietimo programose ir t.t.)
- Esate bibliotekos klientas
- Nepriskiriate savęs nei vienai iš aukščiau išvardintų grupių

2. Ar biblioteka yra mokymosi visą gyvenimą dalis?*

- Taip
- Ne
- Neturiu nuomonės

3. Ar bibliotekose bei bibliotekų internetinėse svetainėse jums teko rasti informacijos apie mokymosi visą gyvenimą projektus?*

- Taip
- Ne
- Tik tuomet, jeigu pati biblioteka vykdo mokymosi visą gyvenimą projektą
- Tik tuomet, jeigu pati biblioteka organizuoja švietimo kursus
- Aš nesilankau nei bibliotekose, nei jų tinklalapiuose

4. Ar norėtumėte bibliotekose arba bibliotekų svetainėse internete rasti daugiau informacijos apie mokymosi visą gyvenimą projektus?*

- Taip, tai yra viena iš bibliotekos funkcijų pateikti tokią informaciją
- Taip, aš jau gaunu tokią informaciją ir norėčiau gauti tokios informacijos daugiau
- Galbūt
- Ne, aš bibliotekose ieškau kitokios informacijos

5. Kaip ir kur bibliotekos galėtų teikti informaciją apie mokymosi visą gyvenimą projektus, galimybes, paslaugas?

Pavyzdžiui, mokymosi visą gyvenimą projektų metu išleistos knygos galėtų būti įtraukiamos į bibliotekų katalogus, projektų naujienlaiškiai, lankstinukai galėtų būti viešinami bibliotekose ir bibliotekų virtualiose erdvėse, projektų rezultatai pristatomi bibliotekų renginiuose, ir kita.

6. Ar jūs ir jūsų organizacija bendradarbiaavote su bibliotekomis siekiant propaguoti projektus bei jų rezultatus?

Šis klausimasyra skirtas tik mokymosi visą gyvenimą profesionalams bei sprendimų priėmėjams.

- Taip, bibliotekos yra naudingi partneriai informacijos sklaidai
- Taip, bet nelabai dažnai
- Ne

7. Ar jūsų organizacija norėtų bendradarbiauti su bibliotekomis siekiant pagerinti mokymosi visą gyvenimą projektų, jų produktų, įgyvendinimo galimybių sklaidą?

Šis klausimas yra skirtas tik mokymosi visą gyvenimą profesionalams bei sprendimų priėmėjams.

- Taip, mums būtų naudingas toks bendradarbiavimas
- Ne, aš net nežinau, kam tai būtų naudinga
- Aš niekada negalvojau apie tokį bendradarbiavimą anksčiau, bet manau kad tai būtų naudinga
- Aš niekada negalvojau apie tokį bendradarbiavimą anksčiau, ir nemanau, kad jis būtų naudingas

8. Jeigu jūs sutiktumėte dalyvauti kitame tyrimo etape, maloniai prašome palikti jūsų kontaktus.

Priedas B

Apklauso klausimai

1. Kokius pagrindinius mokymosi visą gyvenimą projektų bei projektų rezultatų sklaidos būdus naudoja jūsų organizacija:

- -projektų įgyvendinimo metu;
- -projektams pasibaigus?

(Visą gyvenimą trunkančio mokymosi paslaugas teikiančios organizacijos; Projektus vykdančios bibliotekos)

2. Kokius pagrindinius sklaidos būdus jūsų organizacija naudoja mokymosi visą gyvenimą programos ir jos veiklų propagavimui Europiniame, šalies bei savivaldybių lygmenyse? *(Politikos formuotojai)*

3. Kaip jūs pasirenkate sklaidos būdus bei vertinate sklaidos efektyvumą: naudojate kokybinius ar kiekybinius indikatorius (teminės nuorodos, sklaidos vienetų skaičius)? Koks kiekybinis ar kokybinis sklaidos vertinimo būdas jums priimtinesnis? *(Visi)*

4. Ar jūs bendradarbiaujate su bibliotekomis vykdydami projekto sklaidą? Kodėl? *(Visi)*

5. Jeigu prieš tai atsakėte „taip“, prašau pakomentuokite, kaip jūs bendradarbiaujate ir kaip vertinate šį bendradarbiavimą? *(Visi)*

6. Ar jūs esate bendradarbiavę su mokymosi visą gyvenimą paslaugas teikiančiomis organizacijomis ir padėję joms skleisti projektų rezultatus? *(Politikos formuotojai, bibliotekos)*

7. Ko reikėtų, kad politikos formuotojai, mokymosi visą gyvenimą paslaugas teikiančios organizacijos ir bibliotekos galėtų glaudžiau bendradarbiauti? Kas labiausiai trukdo tokiam bendradarbiavimui? *(Visi)*

8. Kas galėtų paskatinti bendradarbiavimą? Kur jūs matote šio bendradarbiavimo naudą? *(Visi)*

9. Prašome pakomentuoti, ką jūsų nuomone, biblioteka galėtų ir ko negalėtų daryti, padėdama skleisti mokymosi visą gyvenimą projektų rezultatus? Prašome paminėti apribojimus, kurių įvertinimas svarbus rengiant realų ir efektyvų modelį. *(Bibliotekos)*
10. Kokios paramos reikėtų bibliotekoms, kad jos nenutrūkstamai vykdyti sklaidą? *(Bibliotekos)*
11. Kaip jūs galėtumėte padėti bibliotekoms, siekiant užtikrinti tvarų bendradarbiavimą projektų sklaidai? *(Politikos formuotojai, Visą gyvenimą trunkančio mokymosi paslaugas teikiančios organizacijos)*
12. Ar jūsų biblioteka būtų suinteresuota skleisti mokymosi visą gyvenimą programos rezultatus kokia nors specifine tema? Atsakydami į šį klausimą pamąstykite apie pagrindinius savo bibliotekos lankytojus. *(Bibliotekos)*
13. Kokia būtų bibliotekos, politikos formuotojų, suaugusių mokymosi visą gyvenimą švietimo organizacijos bendradarbiavimo nauda jūsų bibliotekai? (Informacijos sklaida, bibliotekų lankytojų ir mokymosi visą gyvenimą paslaugų gavėjų bendradarbiavimas, bendradarbiavimas su politikos formuotojais, kitais suinteresuotais asmenimis)? *(Bibliotekos)*
14. Kokią matote bendradarbiavimo su bibliotekomis naudą savo organizacijai? (Informacijos sklaida, bibliotekos lankytojų ir suaugusių švietimo paslaugų gavėjų bendravimas, bendravimas su politikos formuotojais, suinteresuotais asmenimis)? *(Politikos formuotojai, Visą gyvenimą trunkančio mokymosi paslaugas teikiančios organizacijos)*
15. Kokios būtų idealios projektų sklaidos bibliotekose formos? *(Visi)*.
- Projektų rezultatų knygų įtraukimas į bibliotekų kolekcijas.
  - Viešinti projektų naujienlaiškius bei skrajutes bibliotekų patalpose bei jų virtualiojoje erdvėje.
  - Projektų bei jų rezultatų pristatymas bibliotekų renginiuose;
  - Kita (prašome pasiūlyti).
16. Kaip jūsų bibliotekos darbuotojai galėtų būti įtraukti į sklaidos procesą? Ar jiems būtų reikalingos specialios žinios? Jeigu žinote, paminėkite kokių papildomų žinių jiems reikėtų? *(Bibliotekos)*